

Nébih eredmények – 2022

Tartalom

Szakmai információk, laboratóriumi vizsgálatok.....	2
Állategészségügy és állatvédelem.....	2
Járványvédelem.....	3
Állategészségügyi diagnosztika.....	3
Állatgyógyászati termékek.....	4
Élelmiszer- és takarmánybiztonság.....	5
Borászati és alkoholos termékek.....	7
Mezőgazdasági genetikai erőforrások.....	7
Növényegészségügy.....	8
Növényvédőszer-engedélyezés és értékelés.....	9
Élelmiszerlánc-biztonsági laboratóriumi vizsgálatok.....	9
Ellenőrzések.....	10
Állati eredetű élelmiszert előállító üzemek.....	10
Halászat, horgászat.....	10
Borászati és alkoholos termékek ellenőrzése.....	11
Növényi termékek kezelése, értékesítése.....	11
Tisztességtelen forgalmazói magatartás.....	11
Faanyagkereskedelmi-lánc felügyelete (EUTR), erdőtüzvédelem.....	11
Feketegazdaság felszámolására irányuló kiemelt ellenőrzések.....	12
Fejlesztések, minősítések, oktatás, szemléletformálás, ügyfélszolgálat, vagyongazdálkodás.....	12
Rendszerfejlesztés.....	12
Ügyfelek segítése.....	14
Élelmiszerlánc-felügyelet.....	14
Kiváló Minőségű Élelmiszer.....	14
Minősítések.....	15
Szemléletformálás.....	15
Kockázatfigyelés, oktatás.....	16

Szakmai információk, laboratóriumi vizsgálatok

Állategészségügy és állatvédelem

1. EU társfinanszírozott állategészségügyi programok

Az EU-s kofinanszírozási programok kidolgozása és végrehajtása éves szinten több millió euró megtakarítást jelent a magyar költségvetés számára. Az így befolyt összegekből finanszírozhatóak a nagy gazdasági veszteséget okozó állatbetegségektől való mentesítésekhez, illetve a mentességek fenntartásához szükséges vizsgálatok. Az afrikai sertéspestis, a klasszikus sertéspestis, a madárinfluenza, a veszettség, a Salmonella gyérítés, a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak megelőzése, és az ellenük való védekezés költségeinek jelentős része fedezhető az igényelt és megítélt támogatásból. Összesen a Nébih 2021-ben 6 millió eurót, 2022-ben 7 millió eurót tudott lehívni a magyar költségvetés számára.

2. Magyarország mentes lett a sertések PRRS betegségétől

Hosszú évek kitartó és következetes munkájának köszönhetően 2022-ben sikerült elérnünk Magyarországot mentességét a sertések reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómája (PRRS) betegségtől. A PRRS a sertéstartás egyik legnagyobb gazdasági veszteséget okozó fertőző betegsége. Becsült kártétele – világviszonylatban – évente meghaladja a 2 milliárd dollárt. Magyarországon már 2014-ben sokszereplős, megfeszített PRRS mentesítési munka vette kezdetét. Az elmúlt nyolc évben az állam mintegy 7 milliárd forinttal támogatta a mentesítési tevékenységet, illetve rajta keresztül a sertéságazat fajta- és technológiaváltásának folyamatát.

3. Állatjóléti felelős képzés

Több mint 700 – jellemzően a juhágazatból érkezett – gazdának tartottak a Nébih szakemberei állatjóléti felelős képzést, a Magyar Juh-és Kecsketenyésztők Szövetsége kérésére vidéki helyszíneken is. Az elmúlt egy évtizedet összegezve: eddig már több, mint hatezer személy szerzett állatjóléti felelős bizonyítványt a Nébih által tartott képzéseken. Az állatjóléti felelősök a megszerzett ismeretek birtokában hatékonyan tudnak részt venni a nagylétszámú állattartó telepeken az állatvédelmi elvárások megvalósításában.

4. Élőállat-szállítások korlátozása a nyári hőségben

A nyári extrém hőség időszakában a Nébih korlátozta, bizonyos esetekben megtiltotta a hosszútávú élőállat-szállítmányok indítását a gazdasági haszonállatok védelme érdekében.

5. Állatbetegségek kitöréseinek térképes megjelenítése, méhegészségügyi térkép

A Nébih nyilvános honlapján ettől az évtől elérhetőek az egyes állatbetegségektől való mentességről és az egészségügyi státuszunkról szóló információk. A <https://portal.nebih.gov.hu/kitoresek-es-mentessegek> oldalon található interaktív térképen a kiemelten fontos, állat- vagy közegészségügyi jelentőségű betegségek kitöréseinek száma, helye és dátuma is látható, valamint, hogy mely állatfaj érintett. A mézelő méhek vándoroltatásához nagy segítséget jelenthet a méhegészségügyi térkép, amely a nyúlós költségrothadás kitöréseket ábrázolja.

Járványvédelem

A Nébih laboratóriuma az afrikai sertéspestis jelenlétét 2018 áprilisában igazolta hazánkban vaddisznókban. Jelentős eredmény, hogy a házisertés-állományokat mindeközéig sikerült megvédeni a vírustól. Szakmai jelentőségén túl ennek a kereskedelemre gyakorolt kedvező hatása felbecsülhetetlen értékű.

Másik jelentős eredmény, hogy a vaddisznók közötti természetes terjedést nemcsak lelassítani, hanem megállítani is sikerült. 2022-ben újabb megyében nem jelent meg a vírus, a 698 pozitív vaddisznóeset mind az ún. fertőzött területen fordult elő. Ezt a számot akkor tudjuk igazán értékelni, ha összehasonlítjuk azzal az adattal, hogy a járvány kezdete óta az ország tíz érintett megyében több, mint 12.600 pozitív vaddisznóeset volt.

A Nébih felállította az ASP tanácsadói hálózatot, mely hatékonyan segíti és támogatja a vadászatra jogosultak munkáját az afrikai sertéspestis elleni hatékony védekezésben. A főleg vadászati szakemberek értékes információkkal segítik a központi hatóság döntéshozókészítő munkáját.

Az ASP ellen jelenleg nem létezik hatékony és biztonságos vakcina. A Nébih állategészségügyi diagnosztikai szakértője 2019-től részt vesz a világ legnagyobb ASP vakcinafejlesztési EU projektjében, melynek részeként a vakcinajelöltek kifejlesztését és ezek állatkísérletes tesztelését végzi.

Állategészségügyi diagnosztika

1. **LABOR szakrendszeri program bevezetése**

2022. január 1-én a Nébih bevezette a teljes LABOR szakrendszeri programot, így megvalósult az állategészségügyi diagnosztikához kapcsolódó adminisztratív rendszer átvezetése a digitális térbe. A fejlesztés kiemelt célja az állategészségügyi vizsgálatok megrendelésének egyszerűsítése, valamint a korszerű, ugyanakkor hiteles és gyors eredményközlés elektronikus kereteinek megteremtése volt.

A LABOR program leghasznosabb funkciói – az online megrendelés mellett – az elektronikus eredményközlés és elektronikus számlamegküldés.

A rendszer használata gyorsabbá teszi az állatorvosok munkáját és csökkenti az adminisztrációs terheket, így a vizsgálatok eredményei pillanatok alatt eljutnak az illetékesekhez. Az összes információt minden, jogosultsággal rendelkező illetékes érintett azonnal látja, tehát az intézkedések is lényegesen gyorsabbak, gördülékenyebbek.

A januári átadás óta egyre nagyobb számban használják az állatorvosok az online vizsgálati megrendelést. 2022-ben a több mint 100.000 vizsgálati megrendelés mintegy 60%-a érkezett elektronikus formában, és a megrendelések hozzávetőleg 80%-a elektronikus eredményközléssel zárult.

2. **TECAN EVO robot „munkába állítása”**

A Nébih állategészségügyi diagnosztikai laboratóriumának budapesti telephelyén 2022-ben zárult egy több mint 2 éves fejlesztési program, melynek célja a vérminták ELISA vizsgálatainak felgyorsítása volt.

A fejlesztés egy új, automatizált vizsgálatokat végző laboratóriumi részleg létrehozásával valósult meg, mely többek között 3 db TECAN EVO 200-as robottal, egy 180 vérminta centrifugálására alkalmas Hettich centrifugával, és több digitális vezérlésű inkubátorral lett felszerelve, ezzel egy időben biobank kialakítására is sor került.

Az egyik robot képes munkamenetenként önállóan centrifugálni, elemezni és maximum háromfelé letölteni 264 db vérmintát a mintavételi fecskendőkből.

A másik két robot ELISA vizsgálatokra konfigurált. A robotok önállóan specifikáltak, azonban szerviz igénybevétele nélkül átállíthatóak a másik robot munkájának elvégzésére, és képesek egyidőben akár háromféle vizsgálatot is végezni, továbbá alkalmasak napi mintegy 3000 minta letöltésére és ugyanennyi ELISA reakció elvégzésére.

3. Járványügyi és export vizsgálatok

A Nébih állategészségügyi diagnosztikai feladatai közül továbbra is kiemelkedik a járványos betegségek elleni védelem elősegítése, és az állatok exportjához szükséges vizsgálatok minél gyorsabb és pontosabb elvégzése. 2022-ben mintegy 210.000 mintát vizsgált a laboratórium afrikai sertéspestis betegségre PCR módszerrel, valamint a madárinfluenza járványok kapcsán mintegy 320.000 minta PCR vizsgálata történt meg. Az automatizált rendszernek köszönhetően a PCR vizsgálatok eredményei akár 24 órán belül elkészülhetnek, elősegítve a mielőbbi, gyors hatósági intézkedéseket.

Az export szállításokhoz kapcsolódóan 2022-ben több, mint 160 000 mintát vizsgált a laboratórium (BT PCR, SBV PCR, BVD PCR, Maedi Visna ELISA). E téren kiemelten fontos a gyors eredményközlés. Az eredmények a legtöbb esetben 3 munkanapon belül eljutnak a megrendelőhöz, sőt speciális és sürgős esetekben 24 órán belül is elkészülhetnek a vizsgálatok.

Állatgyógyászati termékek

Az állatgyógyászati termékek engedélyezésének és ellenőrzésének idei fő mutatói:

Ellenőrzések

Állatgyógyászati készítmények gyártóhelyeinek ellenőrzése (GMP inspekció): 15

Állatgyógyászati készítmények nagykereskedőinek ellenőrzése (GDP inspekció): 15

A gyógyszer-mellékhatás figyelő rendszer ellenőrzése (farmakovigilancia inspekció): 5

Megyei céllellenőrzés: 4

Állattartó telepek céllellenőrzése (kiemelt ellenőrzési kampány a telepek antibiotikum felhasználásáról): 20 (13 megyében szarvasmarha- és sertéstelepeken)

Engedélyezések

2022-ben összesen 212 új állatgyógyászati terméket engedélyezett a Nébih az alábbi bontásban:

- gyógyszer: 42
- eseti engedélyes gyógyszer: 29
- oltóanyag: 3
- eseti engedélyes oltóanyag: 2
- gyógyhatású termék, ápolószer: 129
- biocid termék: 7

Élelmiszer- és takarmánybiztonság

1. Ellenőrzések:

Élelmiszer-előállító és -forgalmazó létesítmények ellenőrzése

2022-ben az élelmiszer-előállító és -forgalmazó létesítményekben a területi élelmiszerlánc-felügyeleti szervekkel együtt 35.120 ellenőrzésre került sor. Az ellenőrzések eredményeként országosan összesen 379,092 tonna nem biztonságos élelmiszert vont ki a hatóság a forgalomból.

Takarmány-előállító és -forgalmazó létesítmények ellenőrzése

Az élelmiszerlánc-felügyelet során elvégzett takarmány-előállító és -forgalmazó létesítmény-ellenőrzések száma 916 volt, nem-megfelelőséget 38 esetben tártak fel a kormányhivatalok szakemberei. Az eljárások során 4.967.916,- forint bírságot szabtak ki, 14 esetben figyelmeztették a takarmány-előállító és -forgalmazó vállalkozásokat, 2 esetben került sor a tevékenység korlátozására. Országosan összesen 3.995 tonna takarmányt vont ki a hatóság a forgalomból.

Vendéglátó, és közétkeztető létesítmények ellenőrzése

2022-ben a vendéglátó és étkeztető létesítményekben a területi élelmiszerlánc-felügyeleti szervekkel együtt 11.649 ellenőrzésre került sor. Az ellenőrzések során 1.706 esetben tapasztaltak nem-megfelelőséget, 183.358.862,- forint bírságot szabtak ki a szakemberek. 71 esetben figyelmeztetésben részesítették a vállalkozásokat és 129 esetben került sor a tevékenység korlátozására. Országosan összesen 10.899 tonna élelmiszert kellett kivonni a forgalomból. *(A vendéglátó, és közétkeztető létesítmények ellenőrzési adatai szerepelnek a forgalmazó létesítmények adatai között, annak részét képezik.)*

2. Minőségvezérelt Közétkeztetés Program

A közétkeztetés minőségének és biztonságának javítása érdekében a Nébih 2022-ben folytatta a „Minőségvezérelt közétkeztetés” programot (MKP). 2022-ben 9.053 főzőkonyhai, és 6.535 tálaló-, melegítőkonyhai szemlére és egységes, nyilvános szempontok szerinti minősítésre került sor. A program kezdete óta (2015. szeptember) mind a főző-, mind a tálalókonyhák eredményeinek tekintetében javulás tapasztalható, mely a program sikerét és létjogosultságát támasztja alá.

3. Sertéshús származás és nyomon követés céll ellenőrzés

A Nébih koordinálásával 2022.02.21-től a kiskereskedelemben és a közétkeztetésben céll ellenőrzésre került sor a csomagolatlan friss sertéshúsok származására, valamint nyomonkövethetőségének ellenőrzésére. Mintegy két hónap alatt 671 kiskereskedelmi létesítményt vizsgáltak. A származás szöveges feltüntetése, zászlóval történő megjelenítése, valamint vállalkozáson belüli nyomon követése az ellenőrzött egységek legnagyobb részében megfelelt az előírásoknak. A Nébih Minőségvezérelt Közétkeztetési Program (MKP) auditorai május közepéig 687 termék esetében 290 főzőkonyhán végezték el a sertéshúsok nyomonkövetésének vizsgálatát. A sertéshúsok 15%-ánál nem szerepelt a származási ország.

4. CIFER rendszer

2022. január 1-jétől jelentős változások történtek az élelmiszerek Kínába történő exportálási szabályaiban. Valamennyi Kínába exportáló élelmiszer-előállítót élelmiszer-kategóriánként regisztrálni kell, és erre egy új rendszert a CIFER-t (China

Import Food Enterprise Registration - Kínai Import Élelmiszeripari Vállalkozások Regisztrációs Rendszere) vezettek be. Azoknál az élelmiszer-kategóriáknál (18 élelmiszer kategória), amelyeknél magasabb az élelmiszerbiztonsági kockázat vagy a fogyasztók érzékenysége, az export termékek gyártóinak regisztrációja hatósági jóváhagyást igényel. Magyarországon a CIFER rendszerben a Nébih-nek van fizikai hozzáférése a végső jóváhagyáshoz, és az ellenőrző hatóság javaslatára ebben a rendszerben rögzíti ezt.

A CIFER rendszer fejlesztését az Agrárminisztériummal együtt a tapasztalatok és hibák összegyűjtésével, valamint a Kínai Vámhatóság szemináriumán történő részvétellel segítették. A Nébih a CIFER rendszer használatában segítséget nyújt a vállalkozásoknak, ezen felül az új követelmények teljesítésének elősegítése miatt folyamatos kapcsolatot tart mind az érintett cégekkel, mind az üzemet ellenőrző hatóságokkal.

5. Mézhamisítás

2022-ben a Nébih tovább fokozta a hazai akácméz termékek hamisításának ellenőrzését. Ennek eredményeképpen számos eljárás indult az egyik legjelentősebb hazai mézelőállító ellen, valamint több, mint 25 millió forint bírságot szabtak ki (a bírósági eljárások is a Nébih javára dőltek el). Jelenleg is folyamatban vannak hatósági eljárások. A monitoring tervben meghatározott mintavételek nagy arányban segítik a hamis, nem megfelelő minőségű mézek kiszűrését. A munkához hozzájárul a szakmaközi szervezettel, az Országos Magyar Méhészeti Egyesülettel (OMME) folytatott szoros szakmai együttműködés is. Az autentikus méz adatbázis folyamatos bővülése hozzásegítheti hazánkat a még precízebb, nagyobb hatékonyságú felderítésekhez. Hazánk segíti a harmadik országok felzárkózását is az uniós elvárásokhoz, így részt vesz az uniós Twinning programban a mézvizsgálatok és ellenőrzések bemutatása érdekében. Továbbá Magyarország közreműködik az EU koordinált mézhamisítás felderítésére irányuló akcióban, mely – többek között – számos hazai ellenőrzést, határállomásokon történő mintavételt jelent.

6. Kettős minőség

2022-ben a Nébih az érintettek (gyártók, forgalmazók) bevonásával elkészítette az élelmiszerek kettős minőségére vonatkozó előírások értelmezését segítő útmutatóját. A tájékoztató célja, hogy segítséget nyújtson az ipar, a forgalmazók és a hatóság szakembereinek a kettős minőség jelenség azonosításában és kezelésében, valamint az élelmiszerekre vonatkozó hazai előírások kapcsán értelmezési segédletet nyújtson a felelős élelmiszeripari vállalkozások számára.

7. Jó Higiéniiai Útmutató módosítása – alkoholmentes italok

2022-ben frissült a 2009-ben elfogadott „Útmutató az alkoholmentes italok gyártásának jó higiéniai gyakorlatához” című dokumentum. Az átdolgozott útmutató a Nébih szakmai irányításával, az Agrárminisztérium támogatásával, iparági szereplők és a szakmai szövetségek közreműködésével készült.

A dokumentum célja, hogy segítséget nyújtson az alkoholmentes italokat gyártó vállalkozások számára a biztonságos termékek előállításához szükséges követelmények teljesítéséhez, valamint elősegítse az előállítók számára a higiéniai rendelet szerinti előírásoknak az ellenőrző hatóságokkal egységes alkalmazását.

Borászati és alkoholos termékek

1. Jó Higiéniai Útmutató módosítása – söripar

Megtörtént a 2008-ban elfogadott „Útmutató a Söripar Jó Higiéniai Gyakorlatához” c. dokumentum szakmai felülvizsgálata és a hatályos jogszabályi előírások szerinti aktualizálása, a bizottsági felülvizsgálat jelenleg is zajlik.

Az átdolgozott útmutató a Nébih szakmai irányításával készült a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Élelmiszertudományi és Technológiai Intézet, valamint két-két nagyüzemi sörgyár és kisüzemi sörfőzde közreműködésével, az Agrárminisztérium támogatásával. A dokumentum önkéntesen alkalmazható segítő eszközként szolgál a söripari vállalkozók számára. Irányt mutat az ágazatra vonatkozó általános higiéniai követelmények jogszabályban előírt megfeleléséhez. Használata az előírások könnyebb betarthatósága mellett hozzájárul az uniós jogban megfogalmazott élelmiszer-higiéniai elvárások teljesüléséhez és a söripari termékek élelmiszer biztonságot szavatoló előállításához és forgalmazásához.

2. Specifikus ellenőrzési listák

Elkészült valamennyi OEM/OFJ borászati termékre vonatkozó termékleírás specifikus ellenőrzési listája. A Nébih weboldalán nyilvánosan elérhető dokumentumok átlátható kritériumrendszert teremtenek, segítve ezzel a tisztességes bortermelők munkáját.

Mezőgazdasági genetikai erőforrások

1. Országos talajtani adatbázis

Az Agrártechnológiai Nemzeti Laboratórium részeként megkezdődött az országos talajtani adatbázis kialakítása, melynek köszönhetően 2023-ban elindulhat az évi, nagyságrendileg 200.000 talajvizsgálati eredmény egységes lekérdezhető, térinformatikailag támogatott adatbázisának működése. Ezen adatbázis lehetővé teszi a talajvédelemhez kapcsolódó szakpolitikai döntések megalapozását, és a gazdálkodók számára biztosítja a termőföldjeik minőségi változásainak nyomon követését. Ezen kívül nélkülözhetetlen információkat biztosít a terület alapú támogatások hatásmonitoringozásához.

2. Elektronikus gazdálkodási napló (e-GN)

2022-ben elkészült, 2023. január 1-től pedig elindult az egységes naprakész adatszolgáltatást biztosító elektronikus gazdálkodási napló (e-GN) rendszer. A fejlesztés jelentős adminisztratív tehercsökkentéssel jár a gazdálkodók esetében azáltal, hogy összevonja a jelenlegi szétaprózódott területekhez kapcsolódó hazai és EU-s adatszolgáltatási kötelezettségeket (permetezési napló, nitrát adatszolgáltatás, KSH adatgyűjtés, támogatáshoz kapcsolódó gazdálkodási adatok). Az e-GN a jövőben összekapcsolódik az országos talajtani adatbázissal, ezáltal a gazdálkodók egy kvázi üzemirányítási szoftverhez jutnak, mellyel nyomonkövethetik a teljes növénytermesztéshez kapcsolódó tevékenységüket, valamint azok környezetre gyakorolt hatásait is.

Az e-GN rendszer megtervezésekor kiemelt szempont volt a különböző adatszolgáltatási kötelezettségek egységesítése és az adatkörök egyszerűsítése. Ez lehetőséget biztosít a támogatási kifizetések pontosabb ellenőrzésére és hatásának monitorozására. Emellett a gazdálkodói adatszolgáltatásokból származó információk elemzésével növelhető az élelmiszerlánc-felügyelet hatékonysága.

3. Drónos permetezés

2022 során a Nébih támogatásával sikeresen hatályba lépett a drónos növényvédőszer-kijuttatás jogszabályi keretrendszere és az ehhez kapcsolódó képzési struktúra. Ezáltal 2023-ban várhatóan megindulhatnak a legális drónnal történő növényvédőszer-kijuttatások.

4. A szakterület éve számokban

2022-ben 19 szántóföldi növényfaj, 242 db új fajtabejelentése érkezett állami elismerés céljára. A bejelentések közül 55 hazai és 187 külföldi nemesítésű fajtajelölt volt. Gazdasági értékvizsgálatra 19 növényfaj 760 hibridjeit és fajtáit, míg DUS vizsgálatra 25 szántóföldi növényfaj 949 hibridjét, fajtáját és komponensét vizsgálták a szakemberek, állami elismerésre vagy állami elismerés meghosszabbítása céljából.

2022-ben 187 új kertészeti növényfajtát jelentettek be állami elismerés céljára. A bejelentések közül 37 hazai és 150 külföldi fajtajelölt volt. Ezenkívül 96 fajta meghosszabbítását és megújítását kezdeményezték a fajtafenntartók. Külföldi társhatóságok megbízásából 86 zöldségfajta rezisztenciavizsgálata történt.

Vetőmagvizsgálatra beküldött minták száma: 14.517 db

Vizsgálatok után kiadott okmányok száma: 15.681 db

Földbirtok vásárláshoz, haszonbérletéhez kiállított hatósági bizonyítvány száma: 378 db

29 vetőmagüzemben 64 db automata mintavevő nyilvántartása, ellenőrzése történt meg. 39 helyszínen 152 vetőmag-szaporító táblán 38 faj 132 fajának szemléjére került sor.

Fajtakitermesztés: 47 faj és 1301 fajta esetében 11.210 parcellán. Kertészeti növények esetében 52 faj 287 fajtajának vizsgálata zajlott le fajtaoaltalom céljából.

Szaporítóanyag címkék: 6.298.250 db (ebből 2.644.425 db standard) a certifikációs rendszeren belül előállított gyökeres szőlő-szaporítóanyagnak, és 7.615.975 db gyökeres gyümölcs-szaporítóanyagnak (utóbbiból: 2.738.285 db az oltvány, dugvány, bujtvány). Gyümölcsstermőhelyi Kataszterbe sorolás 148 kérelemre történt.

Ellenőrzés: 7 esetben minőségi problémák vagy illegális kertészeti szaporítóanyag előállítása miatt. Minőségvédelmi bírság kiszabása 2 esetben történt.

Közreműködés a VP4 Erdészeti génmegőrzési célú pályázatok helyszíni ellenőrzésében: génmegőrzési egységek ellenőrzése 50 helyszínen, a szemlék jegyzőkönyvei alapján a két tucatnyi pályázó kb. 2 millió euró uniós támogatásban részesülhetett.

Növényegészségügy

HFAA audit - növényútlevél rendszer végrehajtásának értékelése

Az Európai Bizottság Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság – Ellenőrzés és Elemzés Igazgatósága által tartott audit megállapításai szerint Magyarország olyan szervezett struktúrával rendelkezik, amely képes a növényútlevél-rendszer uniós követelmények szerinti irányítására, összehangolására és végrehajtására. Az ellenőrök hozzáértőek, jól képzettek és dokumentált eljárásokkal rendelkeznek. Összességében az uniós növényútlevél-rendszer integritását érintő kockázat alacsony.

Növényvédőszer-engedélyezés és értékelés

A növényvédőszer- és termésmnövelőanyag-engedélyezés 2022-es éve számokban

Engedélykiadás:

- növényvédőszeres és növényvédőszernek nem minősülő növényvédelmi hatású termékek kategóriájában: 694 db
- párhuzamos import területén: 190 db (ebből 65 db társhatósági megkeresés)
- termésmnövelő készítmények kategóriájában: 173 db

Összesen határozat 2022-ben: 1.484 db

Élelmiszerlánc-biztonsági laboratóriumi vizsgálatok

1. Minta- és vizsgálati számok

A Nébih élelmiszerlánc-biztonsági vizsgálatokat folytató laboratóriumai 2022-ben 167.308 mintán 1.938.486 vizsgálatot végeztek.

2. Laboratóriumok felügyelete

2022-ben az új laboratóriumok bejelentkezési száma némiképp csökkent, 128 új engedélyt született.

Magán laboratóriumok ellenőrzése a 2021-es tapasztalatok alapján 60 esetben indult.

Az ellenőrzések eredményeként 8 engedélyező határozat módosult, 2 új laboratórium került a rendszerbe és több laboratóriumnál a jártassági vizsgálatok problémás eredményei miatt javítást, valamint laboratóriumon belüli felülvizsgálatot, korrekciót kért a hatóság.

Az Aflatoxin M1 szennyezettséggel kapcsolatban 85 vállalkozásnál indult a laboratóriumi tevékenységre vonatkozó ellenőrzés. Ezek közül 73 esetben érkezett visszajelzés, hogy az adott üzemben vagy laboratóriumban valamilyen módszerrel ellenőrzik a tej minőségét, mely üzemek és laboratóriumok támogatása érdekében ingyenes körvizsgálati lehetőséget biztosított a Nébih.

3. NAÜ-vel közös továbbképzés

A Nébih szakemberei a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség seibersdorfi laboratóriumával közösen, már harmadik alkalommal szerveztek továbbképzést Pécsen. A képzés a NAÜ regionális projektje keretében (RER 7014 Regional Training Course on In-Situ Characterization of Contaminated Sites with Practical Field Applications) 2022.09.12.-23. között valósult meg. Célja a környezeti radioaktivitás ellenőrzésének és az eredmények értékelésének fejlesztése, a helyszíni mérések lehetőségeinek bemutatása volt. A workshopon 26 országból 36 fő vett részt, elsősorban a közép- és kelet-európai régióból. A munkát 12 hazai és külföldi szakértő vezette.

4. Növény- és Talajvédelmi Nemzeti Referencia Laboratórium felállítása

A 2022-ben szervezeti racionalizálással átalakult, összevont laboratórium mintegy 40 laboratóriumi szakembert foglalkoztat, és a növény- és talajvédelem területén végez hatósági monitoring feladatokhoz kapcsolódó laboratóriumi vizsgálatokat.

5. Vetőmagvizsgálatok

2022-ben 6.800 – nagyrészt exportra szánt – vetőmagtétel fémzárolásához kötődő laboratóriumi minősítő vizsgálat történt. 1.229 db ellenőrzésre kijelölt import és export kukorica, szója és repce tétel GMO szűrővizsgálatára került sor. 1 minta esetében

állapított meg a vizsgálat GMO szennyezettségét, amelyből csemegekukorica 6 db, pattogtató kukorica 1 db, szója 1 db, takarmánykukorica 3 db volt. Négy esetben kellett a szennyezett vetőmag megsemmisítést, összesen 3980 kg mennyiségben.

6. Tudásmegosztás

2022-ben az Agrárminisztérium szervezésében török, továbbá a FAO szervezésben közép-ázsiai, valamint azeri „vetőmag delegáció” érkezett hazánkba a magyar vetőmagminősítési rendszer tanulmányozása céljából.

Ellenőrzések

Állati eredetű élelmiszert előállító üzemek

1. Az állati eredetű élelmiszert előállító üzemek felügyelete során a Nébih egyik legfőbb feladata az Európai Unión kívüli országokba, úgynevezett harmadik országokba exportáló létesítmények vizsgálata. Az élelmiszeripari export lehetőségeink egyik alapfeltétele, hogy ezek a harmadik országok a magyar hatósági ellenőrzési rendszert megfelelőnek értékeljék, hiszen a termékek biztonságával kapcsolatban ez jelenti számukra a legfontosabb garanciát. 2022-ben több sikeres audit zajlott le hazánkban. Az USA júniusban-júliusban, 7 héten keresztül a covid járványügyi helyzet miatt online audit során vizsgálta a hatóság munkáját. Ennek eredménye, hogy a jelentés tervezetükben megfelelőnek értékelték a magyar ellenőrzési rendszert, amiben kiemelt szerepet játszik a központi szintű felügyelet. A magyar központi hatóság évente 2 alkalommal teljes körű helyszíni ellenőrzésen győződik meg arról, hogy a jelenleg 6 exportra engedélyezett üzem, és annak helyszíni hatósági felügyelete megfelel-e a vonatkozó USA követelményeknek. A Fülöp-szigetek hatósága októberben 2 hetes, helyszíni audit során 8 exportáló üzemet ellenőrzött, az audit eredményeként 5 létesítmény kapott exportjogot.

Halászat, horgászat

1. Nagytestű halak feketekereskedelme: Országszerte egyre növekszik a sporthorgászatra és horgászversenyekre specializálódott magán horgásztavak száma, melyek kimondottan a „nagyhal” fogásának élményét garantálják a horgászok számára. A nagytestű halak felnevelése több évtizedes munka eredménye, így nehezen beszerezhetőek, és piaci értékük – egy 25-30 kg-os ponty egyed esetében – meghaladhatja a 600.000 Ft-ot. Mindezek miatt számottevő a magán horgásztavak felé irányuló feketekereskedelem az ilyen nagyhalak természetes vizeinkből való kifogása és értékesítése terén. A nagytestű hal kereskedelmére épülő feketegazdaság visszaszorítása nehéz feladat. 2022-ben 3 esetben sikerült a Nébih halőreinek próbavásárlással visszaszerezni összesen 27 db nagytestű pontyot, melyeket visszazállítottak eredeti élőhelyükre.
2. Haltelepítések kiemelt ellenőrzése: Természetes vizeink halállományának megújulása érdekében a halgazdálkodásra jogosult köteles az évenkénti állománypótlás mellett oly módon gazdálkodni, hogy az élőhelynek megfelelő korú és méretű halállomány tartósan fennmaradhasson. 2022 tavaszán a haltelepítések szabályosságát, és a halak nyomkövethetőségét vizsgálta a Nébih Állami Halőri Szolgálat. Több, mint 20 esetben végeztek helyszíni ellenőrzést az állománypótló haltelepítéseken. 6 esetben

tártak fel jogszabálysértést, 3 esetben tiltották meg a kihelyezendő hal telepítését – idegenhonos halfaj telepítésének szándéka vagy víziállat-egészségőri igazolás hiánya miatt –, továbbá 3 esetben jelenleg is vizsgálat zajlik.

Borászati és alkoholos termékek ellenőrzése

1. 2022-ben bor és alkoholos italok terén összesen 302 helyszíni ellenőrzés során 22 esetben rendelt el helyszíni intézkedést a hatóság. A szakemberek 4 üzem működési engedélyét felfüggesztették fel ideiglenesen. Összesen 399.401,25 liter élelmiszer-tétel hatósági zár alá vétele történt meg, valamint 5.423,81 liter élelmiszer-tételt semmisítettek meg a hatóság jelenlétében.
2. A kiemelt szüreti ellenőrzés során országosan összesen 37 borászati üzemben 320 musttétel szőlőbor-pincekönyvi adminisztrációját ellenőrizték a Nébih felügyelői. Egy esetben kellett az ellenőrzés során a szakmai-jövedéki nyilvántartás vezetésével kapcsolatban komolyabb nem megfelelést rögzíteni, így az ügyfél borászati üzemengedélyét ideiglenesen felfüggesztették.

Növényi termékek kezelése, értékesítése

1. 2022-ben továbbra is kiemelt szerepet kapott a permetezőgép felülvizsgáló állomások auditja. Az ellenőrzött telephelyek többségében megfelelték, és csak egy esetben kellett a vállalkozást a jogosultsági listából törölni.

Tisztességtelen forgalmazói magatartás

1. A Nébih ellenőrei 2022-ben 105 ellenőrzést végeztek annak kiszűrésére, hogy a kiskereskedelmi láncok visszaéljenek az erőfölényükkel a beszállítókkal szemben. Az ellenőrzések során a szezonálisan kiemelt termékek értékesítésére koncentráltak, (szilveszteri virsli, húsvéti füstölt áru, tojás, ásványvíz stb.). Az esetek mintegy 20%-ában volt megállapítható árképzéssel és fizetési határidőkkel kapcsolatos jogsértés. A kiszabott bírságok összege csaknem 150 millió Ft volt.

Faanyagkereskedelmi-lánc felügyelete (EUTR), erdőtűzvédelem

1. A Nébih EUTR hatóság a faanyag kereskedelmi lánc felügyeleti tevékenysége során 2022-ben 208 helyszíni és közúti ellenőrzést hajtott végre. A vizsgálatok közül 45 alkalommal a forgalmazott fatermék zár alá vételét, majd 36 esetben elkobzását, valamint a tevékenység részleges, vagy teljes felfüggesztését kellett elrendelni.
2. 596 m³ elkobzott faanyagot, 342 db bútort, valamint akácoszlopot adott át a Nébih ingyenesen közérdekű célra önkormányzatoknak, egyházaknak és közhasznú szervezeteknek, illetve folyamatosan változó mennyiségű, még ki nem osztott faanyag, főleg tűzifa várja a jelentkezőket. (<https://portal.nebih.gov.hu/faanyagok-kozerdeku-celu-igenylese>)
3. Az elkövetett jogsértések megelőzése és a lakosság megkárosításának hatékony kivédése, valamint a jogkövető faanyag-kereskedők tevékenységének védelme érdekében országos szinten, széles körben ellenőrizték – a hirdetési portálokkal együttműködve – a fatermék hirdetéseket. A jogszerűtlen hirdetéseket a hirdetési szolgáltatók felé jelezték, így eddig 154 hirdetés törlését kezdeményezte a hatóság. Emellett a hirdetési szolgáltatók további több, mint ezer esetben utasították vissza a jogszerűtlen hirdetések felvételét és közzétételét. A közösségi médiában megjelenő

hirdetések kontrolljában a Facebook nem túl együttműködő, csupán rendkívül kötött lehetőséget biztosít a hatósági jelzések fogadására. Ennek ellenére így is 9286, a fogyasztók megtévesztésére alkalmas hirdetést ellenőriztek, amelyből 8144 darabot töröltettek a szakemberek.

4. A rekord szárazságú 2022-es évben 2.882 erdőtűz mintegy 19.788 hektáron pusztított. Erdőtűz megelőzési feladatai részeként 167 napon rendelt el tűzgyújtási tilalmat a Nébih. A hatóság folyamatosan, minden fórumon igyekezett felhívni a figyelmet az erdőtűzek megelőzésének fontosságára.

Feketegazdaság felszámolására irányuló kiemelt ellenőrzések

1. Éves ellenőrzési adatok
 - KÜI 2022. évi ellenőrzések száma: 559
 - Kiszabott bírságok száma: 158
 - Kiszabott bírságok összege: 115.204.695,- Ft
 - Ezzel összefüggésben kiszabott eljárási költség: 12.119.246,- Ft
 - Hatósági intézkedés alá vont termékek mennyisége: 203 tonna
 - Új létfontosságú létesítmény kijelölési kérelem: 2, kijelölve 1.
 - Már meglévő létfontosságú létesítmény ismételt kijelölési kérelme 30, kijelölve 30.
 - Létfontosságú létesítménnyel összefüggő szakhatósági állásfoglalás: 32.
 - Létfontosságú létesítményi gyakorlat és komplex ellenőrzés: 7.
 - Kölcsönös megfeleltetés ellenőrzésre kijelölt gazdálkodók száma: 2.970 db (Az ellenőrzött gazdálkodóknál a meg nem felelések száma: 408 db)
 - Tevékenység korlátozó, felfüggesztő határozatok száma: 52
2. Jelentősebb szakterületi, társhatósági együttműködések.
 1. Részvétel az Europol és az OLAF szervezésében zajló Silver Axe VII. akcióban, melynek célja az illegális és hamis növényvédőszer kereskedelmének felderítése. Az akció során 3 helyszíni ellenőrzést végzett a Nébih a NAV munkatársaival együtt az ún. harmadik országokkal közös határszakaszokon.
 2. Magyarország 2022-es évben is részt vett az Interpol és az Europol által szervezett OPSON akcióban, melynek célkitűzése, a hamis/nem megfelelő minőségű élelmiszerek és italok forgalomból történő kivonása. A művelet koordinátora Magyarországon a NAV. A Nébih társhatóságként vett részt, az akció teljes időtartalma alatt ügyeleti rendszert biztosított és közös ellenőrzésekre került sor.

Fejlesztések, minősítések, oktatás, szemléletformálás, ügyfélszolgálat, vagyongazdálkodás

Rendszerfejlesztés

1. **Ügyféloldali fejlesztések megvalósítása, szolgáltatási funkciók növelése**
 - **Elektronikus ügyintézés biztosítsa az őstermelők részére**
Az őstermelők és a családi gazdaságok számára 2023-tól törvényi előírásoknak megfelelően biztosítani kell az elektronikus ügyintézés lehetőségét. A csaknem 400.000 őstermelő és az őstermelők családi gazdaságának képviselője ügyeit a

Nébih e-ügyintézési felületén intézheti, a mintegy 600 falugazdász ügyintézői támogatásával. A Nébih és a Magyar Agrár- és Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (NAK) számos fejlesztést indított el a két szervezet rendszerei közötti adatkapcsolat kialakítására, és az ügyfélközpontú, felhasználóbarát továbbfejlesztésére.

- Az ügyfelek kényelmének növelése érdekében elindult a Nébih Ügyfélprofil rendszerében az online fizetés, továbbá a teljeskörű online meghatalmazáskezelés

2. Krízishelyzetek hatékony kezelése

• Aszály kárenyhítés

A 2022-es év nyara aszályal sújtott volt, így az előző évekhez képest „rekord” nagyságú kárbejelentés érkezett. A kárbejelentések feldolgozásáért és ellenőrzésért felelős KMTR szakrendszerben 38.425 termelő 51.571 db kárbejelentését dolgozták fel, ami 284.176 db mezőgazdasági parcellát és 1.485.798 hektár területet jelent. Ezek mielőbbi elbírálása az érintett gazdálkodók számára kulcsfontossággal bírt.

A hirtelen és óriási terheléshez, valamint a folyamat gyors lefutásához a KMTR stabilitását és az ügyintézők tehermentesítését kellett mindenképp megoldani 2022-ben. Ez utóbbit az aszálykárral sújtott területek térképi megjelenítésével tudta támogatni a Nébih a Lechner Tudásközponttal együttműködve. Így az ügyintézőknek csak indokolt esetekben kellett a helyszínen ellenőrzést végezniük, amely nagyban segítette a folyamat gyors, pontos és költséghatékony lebonyolítását. Amennyiben térkép alapján nem volt megállapítható egyértelműen egy adott terület aszály érintettsége, akkor drónok segítségével készített helyszíni felvételekkel egészítik ki azt. Az így egyesített információk segítségével már egyértelműen eldönthető, hogy jogosult-e az igénylő az aszálykárra, ezzel segítve és hatékonyabbá téve a kormányhivatalok ellenőrzési munkáját. Továbbá a Nébih a kormányhivatali munkatársak részére lehetővé tette, hogy vármegyéenként megemelt felhasználószámmal és hétvégi munkavégzéssel is tudjanak adatot rögzíteni a kárbejelentési szakrendszerben.

Többek között a távérzékeléses ellenőrzés eredményeként a rekordszámú kárbejelentés ellenére a kárbejelentések ellenőrzését sikerült a jogszabály által rögzített határidőre befejezni.

3. Az adatszolgáltatási kötelezettségek elektronikus támogatása

• Antimikrobiális adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésének előkészítése

Az uniós adatgyűjtési és adatszolgáltatási kötelezettség előkészítése érdekében – nemzeti jogszabály alapján – 2022. január 28-tól új bejelentési követelményt lépett életbe a nagykereskedelmi eladási és az állattartó telepi felhasználási adatok tekintetében az antibiotikum-hatóanyagú készítményekre. A felhasználásra vonatkozó bejelentést az állattartó telep ellátó állatorvosa, vagy egy általa meghatalmazott személy teheti meg a Nébih erre kialakított elektronikus felületén (ÜPR), az Ügyfélkapun történő azonosítást követően.

Ügyfelek segítése

A Nébih **ügyfélszolgálat**a több, mint 120.000 megkeresést fogadott az év során:

Ügyfélszolgálati terület	Megkeresések		
	Telefon	Írott	Összesen
Általános	19.932	49.521	69.453
FELIR, felügyeleti díj	10.135	8.955	19.090
Zöldszám	8.074	9.755	17.829
ENAR	9.012	935	9.947
Lóútlevel	5.789	4.585	10.374
			126.693

A **Lóútlevel Iroda** 5.511 új hatósági bizonyítványt állított ki, valamint 3.465 esetben tulajdonosváltást jegyzett be.

Élelmiszerlánc-felügyelet

1. A Nébih 2022-ben 600 **felügyeleti díj ellenőrzést** végzett, melynek során összesen 700 millió forintot állapított meg. Ebből 663 millió forintot élelmiszerlánc-felügyeleti díj különbözetként, 31 millió forintot késedelmi pótlékként és 6 millió forintot mulasztási bírságként rótt ki a nem, vagy késve bevalló és befizető ügyfelekkel szemben. Az élelmiszerlánc-felügyeleti díj bevétel – az ellenőrzéseknek és a behajtási tevékenységeknek köszönhetően – a fizetési határidők után tapasztalt, 10%-ot meghaladó kintlévőségi aránya 4 hónap alatt 3% alá csökkent.

Kiváló Minőségű Élelmiszer (KMÉ) védjegy

1. A minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenységére kiírt pályázati felhívásra sikeresen pályázott a Kiváló Minőségű Élelmiszer védjegy jogosultja, ezáltal több, mint 2 milliárd forintot tud a védjegy népszerűsítésére fordítani európai uniós támogatással.
2. Főbb adatok:
 - 2022 év végére 8 pályázható termék kategória és 36 pályázható termékkör elérhető. (előző évhez képest + 15) Mostanra már nem csak a tej-, a friss, a feldolgozott hús és a tojástermékek számára, hanem friss halra, pékárura, száraztésztákra, friss zöldségekre és gyümölcsökre is elérhető a KMÉ.
 - 2021-hez képest idén hatszor annyi új terméknek ítelték oda a KMÉ-t vagy a KMÉ arany fokozatát, amivel 2022 év végére mintegy 100-ra bővült a védjegyet elnyert élelmiszerek száma.
3. KMÉ Termékmustra

A Termékmustrák esetében a szalámik és a 8 tojasos levesbetét száraztészták vizsgálata történt meg, amelynek eredményeképpen összesen 35 termék márkatulajdonosa kapott lehetőséget a KMÉ arany fokozatának megpályázására. 2022-ben a Termékmustrák eredményeként 11 termék márkatulajdonosa lett KMÉ arany fokozatú védjegyhasználó.

Minősítések

1. A Szupermenta programban a Nébih szinte minden szakterülete látható. 2022-ben összesen 6 termék kategóriát vizsgáltak. Az ételízesítők, paradicsom-vetőmagok, „túrórudak”, omega-3 zsírsavkapszulák, 5 puttonyos Tokaji aszúk és a csomagolt burgonyák kerültek nagyító alá. A termékteszt program révén összesen 147 terméken több, mint 19 ezer laboratóriumi paraméter vizsgálatát végezték el a Nébih szakemberei. A Szupermenta emblémát, amely 2015 óta érhető el a termékek márkatulajdonosai számára, 2022-ben 6 nyertes termék esetében igényelték.

Szemléletformálás

1. **„Biztonságos Étkezés a Várandósság alatt” című kiadvány és videók – 2022. április – május**

Kismamáknak szóló élelmiszerbiztonsági tanácsokat tartalmazó kiadványt jelentett meg a Nébih, melyet a Budapest Sportaréna-ban megrendezett BabaMama Expon mutattak be. Az A5 formátumú, 1500 példányban gyártott, de online is elérhető színes magazin hiánypótló információkat tartalmaz az élelmiszer-eredetű megbetegedések megelőzéséről, valamint azokról az élelmiszerekről, amelyek fogyasztása a várandósság alatt ajánlott, nagyobb odafigyelést igényel vagy kerülendő. A kiadványt Magyar Védőnők és a Házi Gyermekorvosok Egyesülete is megkapta, akik hírlevelükben tájékoztatták a védőnőket és az alapellátó gyermekorvosokat a kiadványról. A témához kapcsolódva öt élelmiszerbiztonsági veszélyről önálló videófilm is készült. A kiadványt a Nébih weboldaláról több mint 22.000 alkalommal töltötték le.

2. **Élelmiszerbiztonsági Világnap – 2022. június 7.**

Az Élelmiszerbiztonsági Világnap alkalmából figyelemfelhívó online kampányt indított a Nébih, melynek célja a fogyasztók tudatosságának növelése volt.

A kampány tematikus üzenetei 2022. május 25. és július 12. között összesen 5,5 milliószor jelentek meg a Facebook, a YouTube és a Google felületein. A reklámszpotot több, mint 263 ezer fő látta, a Világnap alkalmából gyártott két animációs videót pedig összesen több, mint 650-en nézték meg (<https://portal.nebih.gov.hu/vilagnap>).

3. **A sertések indokolatlan farokkurtításának megelőzését szolgáló szemléletformáló kampány – 2022. december**

A Nébih a sertések rutinszerű farokkurtításának visszaszorítása és a mezőgazdasági haszonállatok tartásának állatvédelme kapcsán szemléletformáló kampányt indított, melynek célja az állatok jóllétének javítása, ezzel összefüggésben pedig a termelés hatékonyságának növelése. A program célja, hogy a Nébih hozzájáruljon a sertéstartók számára összeállított útmutatók és szakmai anyagok minél szélesebb körben történő terjesztéséhez.

A kampánnyal kapcsolatban a Nébih weboldalán létrehoztunk egy microsite-ot (ld.), a Facebook és a Google Display Hálózata mellett a célcsoport tagjai számára releváns portálokon zajló kampány hirdetései összesen 9.655.232 megjelenést és 67.424 kattintást hoztak, míg a tematikus <https://portal.nebih.gov.hu/farokkurtitas-megelozese> oldal meglátogatásainak száma elérte a 70.826-ot.

Kockázatfigyelés, oktatás

1. A **Nébih Oktatási Programjának** célja, hogy hiteles, szakemberek által jóváhagyott információkkal gazdagítsa a magyar lakosságot óvodás kortól egészen a szenior korosztályig az élelmiszerbiztonság és az élelmiszerpazarlás témakörében. A Program kezdete óta csaknem 10.000 óvodához, több, mint 12.000 általános iskolához és csaknem 8.000 egyetemistához jutottak el az oktatást segítő anyagok, amellyel párhuzamosan mintegy félmillió kiadvány talált gazdára.
A 2021/2022-es tanévben a Nébih Oktatási Nagyköveti Programjára mintegy félszáz pedagógus jelentkezett, hogy megismertethessék a gyermekekkel a Nébih munkatársai által megalkotott ismeretterjesztő anyagokat.

2. Európában az elsők között, 2016-ban indította el a Nébih az élelmiszerpazarlás-megelőzési programját „**Maradék nélkül**” - néven. A kampány az intenzív kommunikációs tevékenységnek köszönhetően minden magyar állampolgárt átlagosan 20 alkalommal ért el a fenntartható élelmiszerfogyasztással kapcsolatos üzeneteivel. A programot 2020-ban az Élelmiszer Érték Fórum Magyarország nemzeti szintű élelmiszerpazarlás-megelőzési programjának választotta. Kiemelt fókuszterület a gyermekkori szemléletformálás: több, mint félmillió gyermekhez jutottak el a program munkatársai a külön e célra kidolgozott, komplex Maradék Nélkül oktatási anyaggal.
A Maradék nélkül program 2016 óta nyomon követi a magyar háztartásokban keletkező élelmiszerhulladék mennyiségét is. Ez 2020 óta tagállami kötelezettség az Európai Unióban, amelyhez a háztartási szektor tekintetében a Nébih szolgáltat adatokat. Az adatok alapján az elmúlt 5 évben negyedével csökkent a háztartási élelmiszerpazarlás Magyarországon, amelyhez a Nébih kommunikációs tevékenysége nagyban hozzájárult.
Az eredmények alapján a Nébih szakemberei meghívást kaptak az Európai Bizottság Élelmiszerhulladék és Élelmiszervesztés Platformjába, az Európai Bizottság Állampolgári Panel az Élelmiszerhulladékokról elnevezésű programjába és az Európai Unió Közös Kutatóintézetének Európai Fogyasztói Élelmiszerhulladék Fórumába.

3. Az elmúlt 10 évben növekvő tendenciát mutatott a problémás termékek megjelenése a piacon, amelyek nyomonkövetésében, forgalomból való kivonásában és visszahívásában jelentős és fontos szerepet játszott a **RASFF**. A hazai lakosságot is érintő ügyeket a Nébih kiemelten kommunikálja a Termékvisszahívás adatbázisában annak érdekében, hogy a vásárlók minél szélesebb körben és mielőbb értesülhessenek az élelmiszerbiztonsági problémákról. Az évek során a rendszer segítségével számos élelmiszerbiztonsági kockázatot még azelőtt sikerült elhárítani, hogy a kifogásolt termék a vásárlóknak egészségügyi gondot okozhatott volna. Az utóbbi 5 év adatai alapján elmondható, hogy a RASFF rendszerében közzétett bejelentések száma átlagosan megközelíti a kétszázat. Nem volt ez másként a 2022-es évben sem, amikor is több, mint kétszáz RASFF ügy érintette hazánkat, amelynek több mint háromnegyed része élelmiszerre, több mint 8%-a élelmiszerrel érintkező anyagra, és csaknem 7%-a takarmányra vonatkozott. A magyar gyártású termékekre érkezett bejelentések (31 db) közül leginkább a baromfihúsok mikrobiológiai szennyezettségével (174 db), főként Salmonella jelenlétének kimutatása miatt (13 db) merült fel probléma. Magyarország 19 ügyet indított a kommunikációs rendszeren valamennyi kockázatos élelmiszert érintve.